

Aktivita:

PREČO PRÁVE V NAŠEJ ULICI?

Cesta na kurikulum:

PREDMET	ROČNÍK	TEMATICKÝ CELOK
Environmentálna výchova	II. úroveň (SŠ)	• Racionálne využívanie prírodných zdrojov • Znečistenie ovzdušia, vody, pôdy • Spotreba energie • Urbanizácia
Fyzika	2. ročník gymnázia	• Elektrické pole, elektrický prúd
Ekológia	3. – 4. ročník gymnázia	• Ochrana prírody • Ochrana životného prostredia človeka
Geografia	4. ročník gymnázia	• Geoekológia a environmentalistika

Minutáž: 40 minút

Potrebuje: pracovný list uvedený v prílohe

Provokačná myšlienka: Viete, čo je syndróm **NIMBY** (syndróm NIMBY – **not in my backyard** – nie na mojom dvore)? Označuje reakcie obyvateľov, ktorí odmietajú prijať vo svojom okolí nové, viac či menej problematické skupiny ľudí, stavby či technológie. Veď kto by chcel mať v blízkosti svojho domu postavenú napr. jadrovú elektrárňu? Na druhej strane však elektrinu potrebujeme, žiť bez nej odmietame. Len nech je postavená od nás čo najďalej...

Krok po kroku:

1. Rozdajte študentom tabuľku s názvami rôznych typov zariadení (príloha 1). Študenti si predstavia, že miestny úrad navrhuje umiestniť tieto zariadenia v blízkom okolí obce, v ktorej žijú. Je dôležité, aby študenti správne rozumeli tomu, čo jednotlivé zariadenia poskytujú a aké sprievodné javy sú spojené s ich prevádzkou. K vyjasneniu nezhôd a nepresností môže slúžiť krátka úvodná diskusia.
2. Potom všetci samostatne vyplňujú prvý stĺpec tabuľky. Do nej zaznamenávajú svoju osobnú reakciu podľa škály uvedenej na konci tabuľky. Pri vyplňovaní by študenti mali brať do úvahy rôzne zmeny, ktoré pre miesto a jeho využitie dané zariadenie prinesie, napríklad:
  - zmena vzhľadu,
  - zmena spôsobu dopravy,
  - zmena v hustote dopravy,
  - zmena v kvalite ovzdušia, vody, pôdy, v hladine hluku,
  - zmena zloženia ľudí, ktorí žijú a pracujú v susedstve.
3. Keď študenti zaznamenajú do tabuľky svoje názory, vytvoria dvojice a porovnajú, prípadne prediskutujú svoje reakcie. Vo dvojiciach potom vyplňte ostatné stĺpce tabuľky. Nasleduje diskusia v celej triede. Sústreďte sa najmä na zariadenia, ktoré často dostali hodnotenie 4 a 5.
4. Ukázala diskusia, že skupina vníma určité zariadenia ako najproblematickejšie? Odmietali študenti zariadenia z dôvodov týkajúcich sa životného prostredia, alebo svoju rolu hrali i iné (napr. morálne) dôvody? Akým spôsobom môžu občania protestovať a vyjadriť svoj nesúhlas s plánovanou stavbou? O čom svedčí (reálna, či hypotetická) skutočnosť, že niekto hodnotil všetky položky v tabuľke len stupňami 4 a 5?
5. Pokračujte v aktivite tak, že študenti si vyberú jedno alebo dve zariadenia, u ktorých prevládalo hodnotenie 4 a 5. V diskusii sa snažte dohodnúť, akým spôsobom by ste mohli pokúsiť odvrátiť zámer vybudovať toto zariadenie. Môžete zostaviť zoznam všetkých akcií a postupov, ktoré prichádzajú do úvahy a hlbšie skúmajte ich možné výhody, nevýhody, pravdepodobné dôsledky a dopady.

Príloha 1 Prečo práve v našej ulici?

Zariadenie/aktivita	V blízkom okolí mojej obce	V inej obci
1. Jadrová elektrárňa		
2. Vyrúbanie lesa pre stožiare vysokého napätia		
3. Veľká vodná elektrárňa		
4. Skládka toxického odpadu		
5. Závod na výrobu biomasy		
6. Veterná elektrárňa		
7. Úložisko pre vyhorené rádioaktívne palivo z jadrových elektrární		
8. Tepelná elektrárňa		
9. Závod na výrobu elektrospotrebičov		
10. Ťažba nových zdrojov uhlia		
11. Plantáž rýchlorastúcich drevín		
Hodnotenie: 1 – úplne súhlasím 2 – súhlasím 3 – neprekáža mi to 4 – prekáža mi to 5 – veľmi mi to prekáža		

